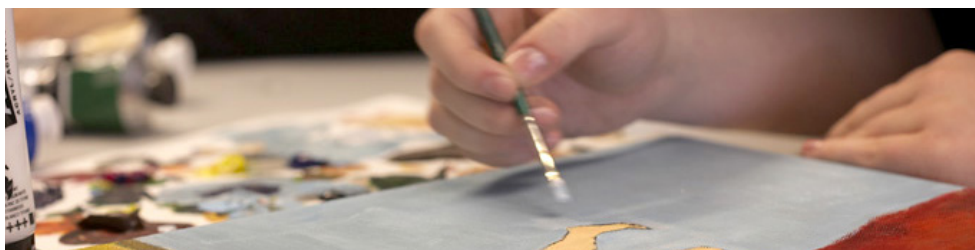
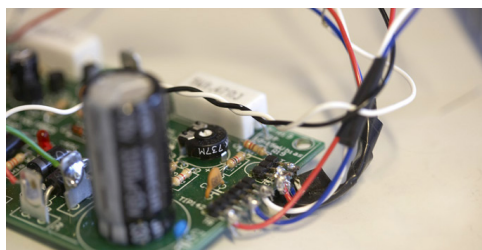

Indikatorrapport 2014

Oppfølging av samfunnskontrakten for flere lærerplasser

Innholdsfortegnelse

Samfunnskontrakten for flere læreplasser	3
Antall lærekontrakter	4
Antall fag- og svennebrev	7
Andel lærlinger som oppnår fag- eller svennebrev	10
Andel bedrifter som er godkjent lærebedrift, og som har lærling	13
Andel søkere til læreplass som får lærekontrakt	16
Tilbud av læreplasser	18
Overgang fra yrkesfaglig Vg2	19

for flere læreplasser

Samfunnskontrakten for flere læreplasser

Våren 2012 skrev de største arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene, Kunnskapsdepartementet og Fornyings- og administrasjonsdepartementet under en avtale med målsetning om å øke antall læreplasser. Bakgrunnen for avtalen beskrives slik i samfunnskontrakten:

«Det norske arbeidslivet er avhengig av god rekruttering av fagarbeidere med høye kvalifikasjoner. For å lykkes med dette, er det nødvendig at yrkesfagene sikres en status som gjør dem attraktive både for ungdom og voksne. Det er viktig med god kvalitet i hele opplæringsløpet. Opplæringen i skole skal gjøre elevene kvalifisert til å gå ut i lære, og det er nødvendig med en godt fungerende lærlingordning.

Om lag halvparten av ungdomskullene søker seg til yrkesfagene etter ungdomsskolen, men for få går over i lære. For å sikre bedre gjennomføring i videregående opplæring, er det en viktig målsetting at flere fullfører med fag- eller svennebrev.

For å oppnå at flere fullfører, ønsker partene gjennom en samfunnskontrakt for fag- og yrkesopplæringen å fornye samarbeidet mellom utdanningsmyndighetene og partene i arbeidslivet.

En hovedmålsetting for partene er flere læreplasser i privat og offentlig sektor, og partene forplikter seg til å gjennomføre tiltak for å oppnå dette.

Partenes overordnede mål er å sikre en bedre rekruttering til yrkesopplæringen. Gjennom at flere gjennomfører utdanningen sikrer man at arbeidslivets behov dekkes. Det at flere fullfører en utdanning, gir et trygt ståsted i arbeidslivet og et godt grunnlag for senere samfunnsdeltakelse. Samfunnskontraktens overordnede mål er å forplikte myndighetene og partene i arbeidslivet til å forankre fagopplæringen i alle relevante bransjer og sektorer, og fremskaffe flest mulig læreplasser til elever som ønsker det.»

Indikatorer på måloppnåelse i samfunnskontrakten

I forbindelse med samfunnskontrakten for flere læreplasser er det satt opp enkelte resultatmål.

1. Antallet godkjente lærekontrakter skal øke med 20 pst. i 2015 i forhold til nivået ved utgangen av 2011
2. Øke antallet voksne som tar fag- eller svennebrev
3. Øke andelen lærlinger som fullfører og består med fag- eller svenneprøven

I tillegg er det i samfunnskontrakten og i et oppdragsbrev fra Kunnskapsdepartementet til Utdanningsdirektoratet skissert flere indikatorer som skal brukes til å vurdere måloppnåelsen av arbeidet med samfunnskontrakten.

Utdanningsdirektoratet har i samarbeid med fylkeskommunene og partene i arbeidslivet utarbeidet et indikatorsett som blant annet vil vise utviklingen av antall lærekontrakter og fag- og svennebrev og gjennomføringen av læretiden.

Indikatorsettet som skal måle utviklingen i fag- og yrkesopplæringen, består av følgende statistikk og indikatorer:

1. Antall lærekontrakter
2. Antall fag- og svennebrev
3. Andel lærlinger som oppnår fag- eller svennebrev
4. Andel bedrifter som er godkjent lærebedrift, og som har lærling
5. Andel søkere til læreplass som får lærekontrakt
6. Tilbud av læreplasser
7. Overgang fra yrkesfaglig Vg2

Antall lærekontrakter

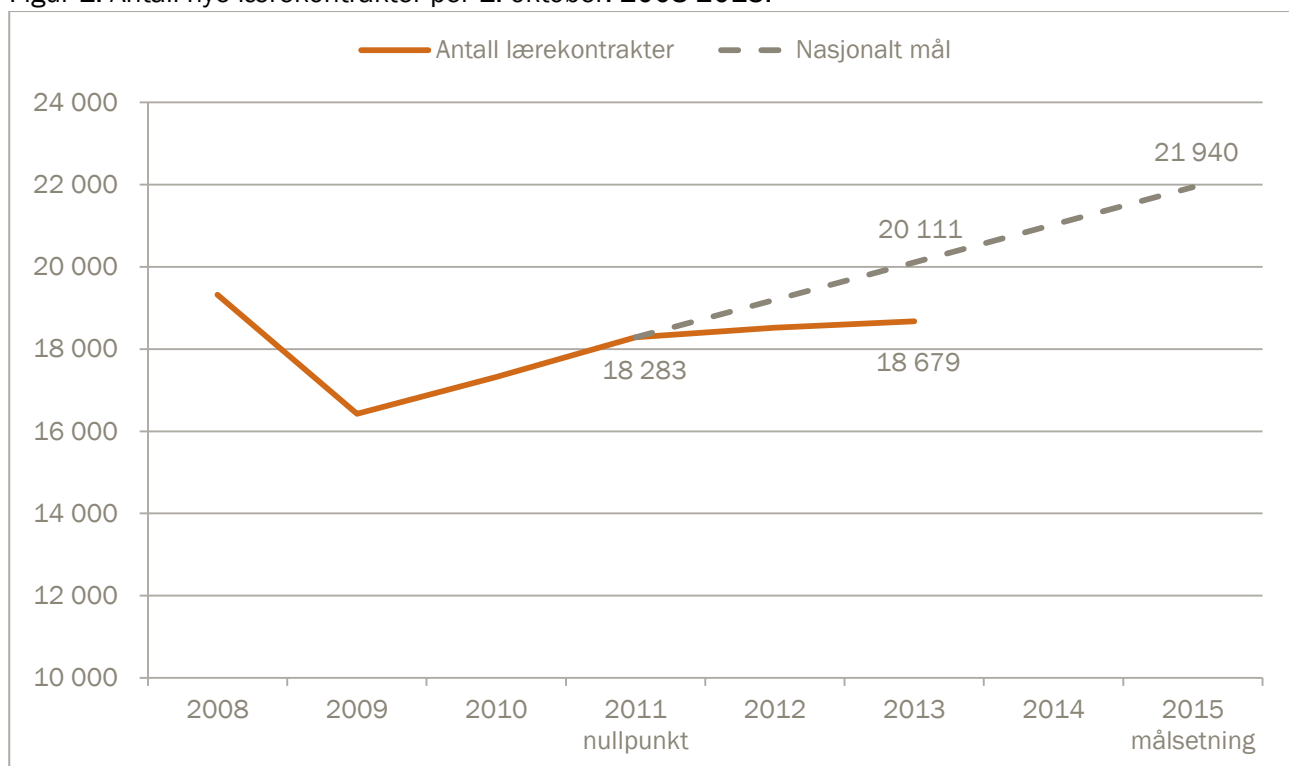
Antallet nye lærekontrakter skal øke med 20 prosent i 2015 sammenlignet med nivået i 2011.

Definisjon av antall nye lærekontrakter

Nye kontrakter defineres som alle kontrakter som har begynt mellom 1. oktober ett år og 30. september året etter.¹ Det vil si at kontrakter som har en startdato innenfor denne perioden telles uavhengig av om den er aktiv ved telletidspunktet. En person kan kun telles med én kontrakt hvert år.

I samfunnskontrakten er det et mål om å øke antall nye lærekontrakter med 20 prosent i løpet av prosjektperioden. Målet er knyttet til antall lærekontrakter. Det vil si at opplæringskontrakter (lærekandidater) og fagopplæring i skole ikke teller med i denne sammenheng. Statistikk og utviklingen for disse typene kontrakter vil imidlertid også presenteres senere i dette kapittelet.

Figur 1: Antall nye lærekontrakter per 1. oktober. 2008-2013.

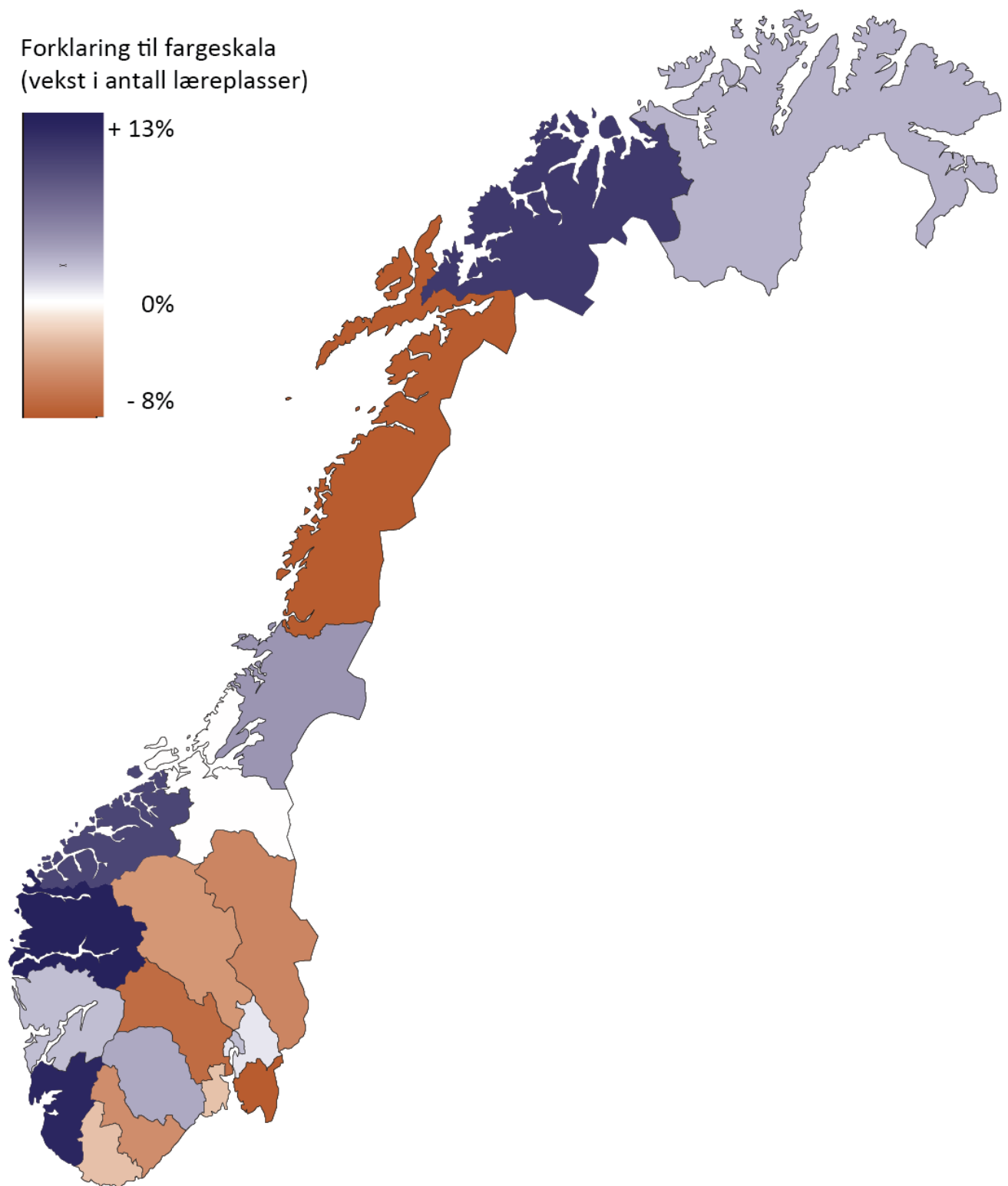

Svak økning i antall nye lærekontrakter

Det var 18 283 lærekontrakter som startet mellom 1. oktober 2010 og 30. september 2011. Dette er nullpunktet for samfunnskontraktens målsetning om 20 prosents økning i antall lærekontrakter innen 1. oktober 2015. Hvis vi antar at økningen skal være jevn frem mot 2015, burde det innen 2013 ha vært en oppgang på 10 prosent eller cirka 1800 lærekontrakter. I perioden har det imidlertid kun vært en tilvekst på 400 lærekontrakter. Dette tilsvarer en økning på 2 prosent. For å nå målet om 20 prosents økning må det derfor i 2015 være mer enn 3000 flere nye lærlinger enn det er i 2013.

¹ All statistikk om videregående opplæring, både hos SSB og Utdanningsdirektoratet, har telledato 1. oktober. Det er viktig at også lærlinger og fag-/svennebrev telles til samme tid for å gi et helhetlig bilde av den videregående opplæringen.

Figur 2: Utvikling i antall lærekontrakter fra 2011 til 2013 fordelt på fylke.

Stor forskjell mellom fylkene i utviklingen av antall lærekontrakter

Det er store forskjeller mellom fylkene i hvordan utviklingen har vært fra 2011 til 2013. Fire fylker har en økning på 10 prosent eller mer. Aller best er Sogn og Fjordane og Rogaland med 13 prosents vekst. Åtte fylker har en nedgang i perioden. Størst tilbakegang finner vi i Østfold og Nordland hvor antall nye lærlinger har sunket med 8 prosent.

Tabell 1: Antall nye lærekontrakter fordelt på utdanningsprogram.

	2011	2012	2013	Endring 2011-2013	Endring %
Bygg- og anleggsteknikk	3 746	3 702	3 667	-79	-2 %
Design og håndverk	1 319	1 166	1 127	-192	-15 %
Elektrofag	2 997	3 230	3 165	168	6 %
Helse- og oppvekstfag	2 661	2 872	2 988	327	12 %
Medier og kommunikasjon	111	111	70	-41	-37 %
Naturbruk	436	417	433	-3	-1 %
Restaurant- og matfag	1 213	1 135	1 123	-90	-7 %
Service og samferdsel	1 827	1 841	1 960	133	7 %
Teknikk og ind. produksjon	3 973	4 049	4 146	173	4 %
Totalt	18 283	18 523	18 679	396	2 %

Stor forskjell mellom utdanningsprogrammene i utviklingen av antall lærekontrakter

Også blant utdanningsprogrammene finner vi variasjon i utvikling under prosjektperioden. Omtrent halvparten av utdanningsprogrammene har en økning, mens den andre halvparten har en nedgang. *Helse- og oppvekstfag* har en særlig stor oppgang med over 300 flere lærlinger, noe som vil si en økning på 12 prosent fra 2011 til 2013. I *design og håndverk* synker derimot antallet nye lærlinger med nesten 200. Det vil si en nedgang på 15 prosent på to år.

Tabell 2: Antall nye og løpende kontrakter per 1. oktober.

	Nye			Løpende		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Lærekontrakter	18 283	18 523	18 679	35 404	36 416	37 470
Fagopplæring i skole	312	384	512	306	407	536
Opplæringskontrakter	920	898	985	1 502	1 610	1 762
Totalt	19 515	19 805	20 176	37 212	38 433	39 768

Større økning i antall løpende lærekontrakter

Løpende lærekontrakter er det totale antallet aktive lærlinger som finnes til en gitt tid, uavhengig av når kontrakten begynte.

Selv om antall nye lærekontrakter kun har en liten vekst, har antall løpende lærekontrakter per 1. oktober økt med 2000 fra 2011 til 2013. Dette tilsvarer 6 prosents økning. Grunnen til dette er antagelig de små kullene med nye lærlinger i 2009 og 2010 som de senere årene har blitt erstattet av større kull med lærlinger.

Antall elever som får fagopplæring i skole har økt i prosjektperioden fra 300 til 500 i året. Fagopplæring i skole er et tilbud til søkere som ikke har fått læreplass. Disse elevene får opplæring i faget ved skolen i stedet for i bedrift. Målet er allikevel fag- eller svennebrev.

Antallet lærekandidater har vært relativt stabilt de siste tre årene. Lærekandidater sikter på en kompetanseprøve som er mindre omfattende enn fag- og svenneprøven. Antallet løpende opplæringskontrakter har steget fra 2011 til 2013.

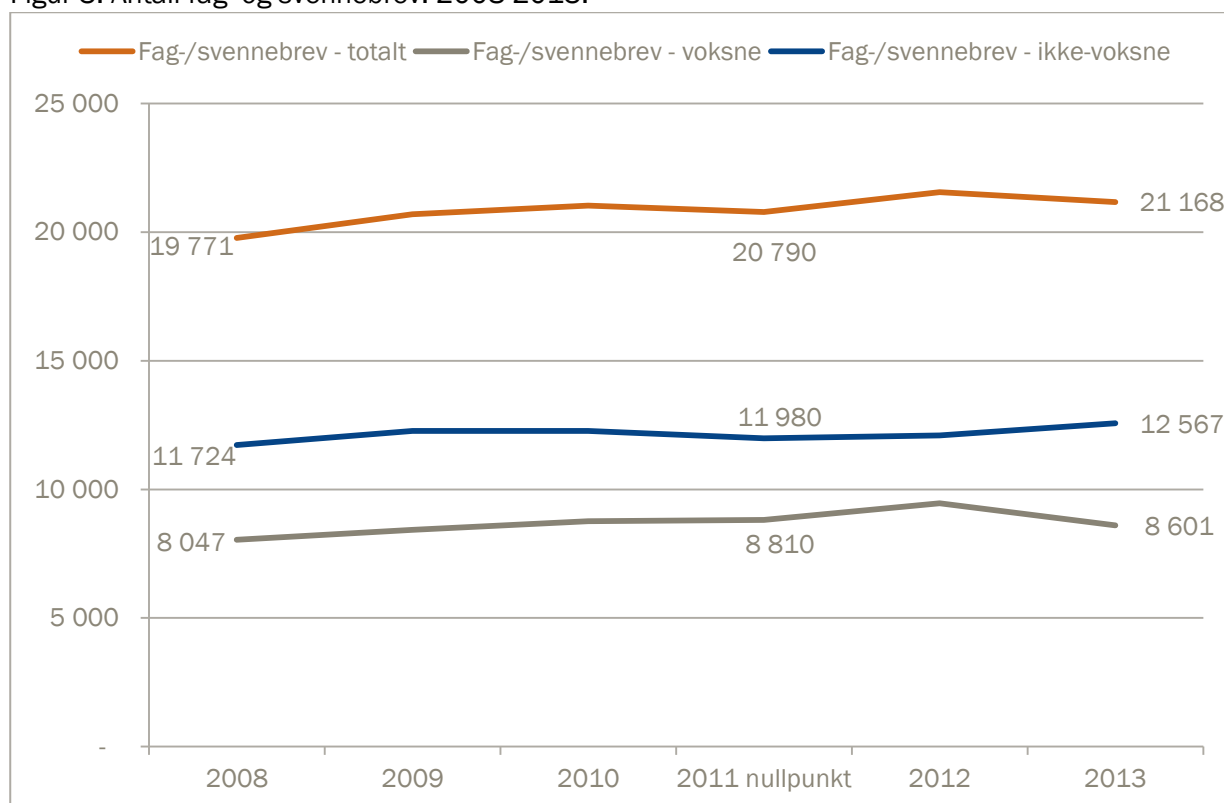
Antall fag- og svennebrev

Antallet voksne som tar fag- eller svennebrev skal øke innen utgangen av 2015.

Fag- og svennebrev vil si fag- eller svenneprøver med resultat bestått eller bestått meget godt. Enhet er antall fag- og svennebrev. En person kan avgi fagprøve i flere lærefag. Da telles hver beståtte fagprøve. Fagbrevene telles per 1. oktober hvert år.²

I samfunnskontrakten er det et mål om å øke antall voksne som tar fag- eller svennebrev. En voksen defineres her som en person som er 25 år eller eldre ved måletidspunktet.

Figur 3: Antall fag- og svennebrev. 2008-2013.

Økningen i antall voksne som tar fag- eller svennebrev snur i 2012

Figur 3 viser at var en svak jevn økning i antall voksne som tok fagbrev i perioden 2008 til 2011. Det første året etter samfunnskontraktens prosjektperiode startet var det en markant økning i voksne fagbrev. 650, eller over 7 prosent, flere voksne fikk fag- eller svennebrev i 2012 enn i 2011. Denne veksten skyldes nesten utelukkende en økning i antall voksne praksiskandidater.

Fra 2012 til 2013 til har det imidlertid vært en tydelig nedgang i antall voksne som tar fagbrev. Tilbakegangen er større enn økningen fra 2011 til 2012. Det var dermed 200 færre voksne som tok fagbrev i 2013 enn i 2011.

For personer under 25 år har det vært en liten økning i prosjektperioden. Siden denne økningen er større enn nedgangen blant voksne, ble det totalt tatt nesten 400 flere fag- og svennebrev i 2013 enn i 2011. Men flest fagbrev ble tatt i 2012.

² Jamfør fotnote 1, side 4.

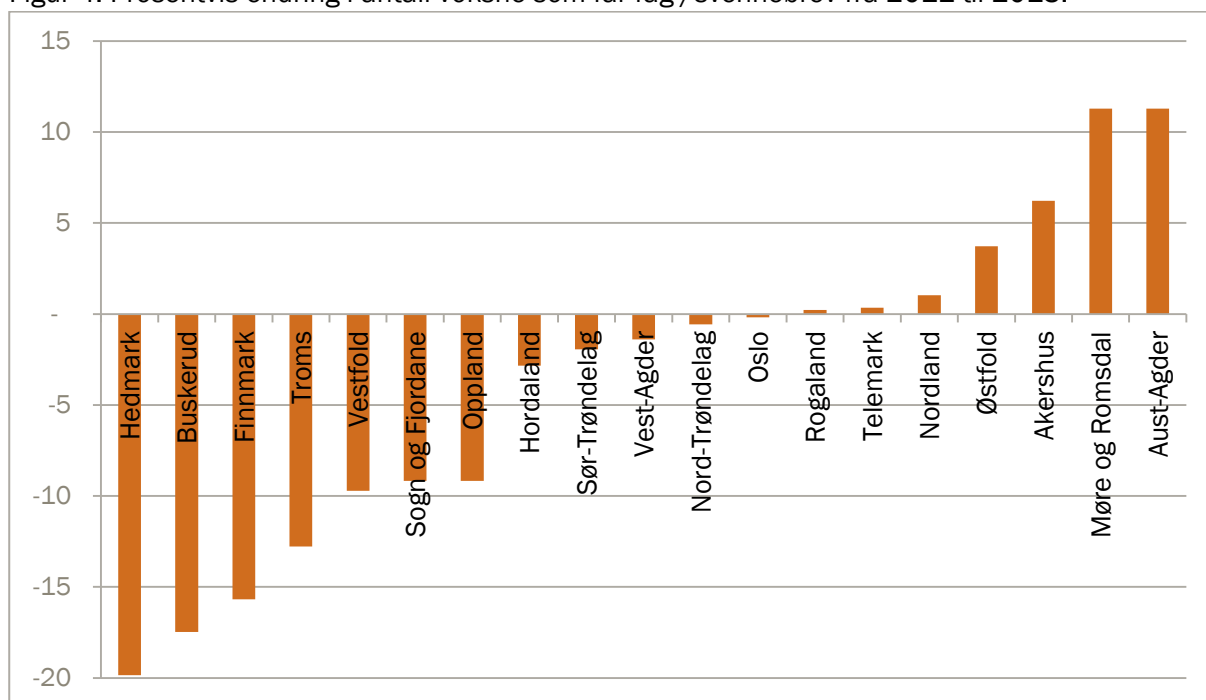
Høy andel praksiskandidater blant voksne

Blant voksne som går opp til fag- eller svenneprøve er over 70 prosent praksiskandidater. Fra 2011 til 2013 har denne prosentandelen økt fra 72 til 76. Dette skyldes at det har vært en økning i antall praksiskandidater samtidig som det har vært en nedgang i antall voksne lærlinger som går opp til fag- eller svenneprøve. Andelen voksne som har gått fagopplæring i skole har i perioden vært stabil på 3 prosent.

Stor forskjell mellom fylkene i utviklingen av antallet voksne som tar fag- eller svennebrev

Utviklingen i voksne som har bestått fagprøven varierer mellom fylkene. Flere fylker har stor tilbakegang, mens få fylker viser klar fremgang. Størst nedgang, både i antall og andel, har Hedmark med 82 færre fagbrev til voksne. Det vil si at 20 prosent færre fikk fagbrev i 2013 enn i 2011. Møre og Romsdal og Aust-Agder har økt med 11 prosent. Dette tilsvarer henholdsvis 67 og 21 flere fagbrev.

Figur 4: Prosentvis endring i antall voksne som får fag-/svennebrev fra 2011 til 2013.

Endring i antall beståtte fag- og svenneprøver kan ikke forklares med at andelen som stryker har endret seg. I Hedmark var det for eksempel en større andel voksne som bestod fagprøven i 2013 enn i 2011. Mens det i Møre og Romsdal, som hadde en økning i *antall* voksne som fikk fagbrev, var en lavere *andel* som bestod i 2013 enn i 2011.

Stabil andel som består fagprøven

Når vi ser på alle kandidater til fag- eller svenneprøve (uavhengig av alder), er andelen som består svært stabil. Tabell 3 viser at beståttandelen har ligget på i underkant av 93 prosent de siste fem årene. For voksne har den ligget på omtrent 94 prosent.

Tabell 3: Andel som består fag- eller svenneprøve (bestått og bestått meget godt) fordelt på kandidattype.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Lærling	93,2	92,3	92,2	92,0	92,3	92,5
Praksiskandidat	94,5	94,7	94,5	94,5	94,7	94,3
Elev	81,0	77,0	74,6	79,0	83,4	79,4
Totalt	93,3	92,8	92,6	92,4	92,8	92,7

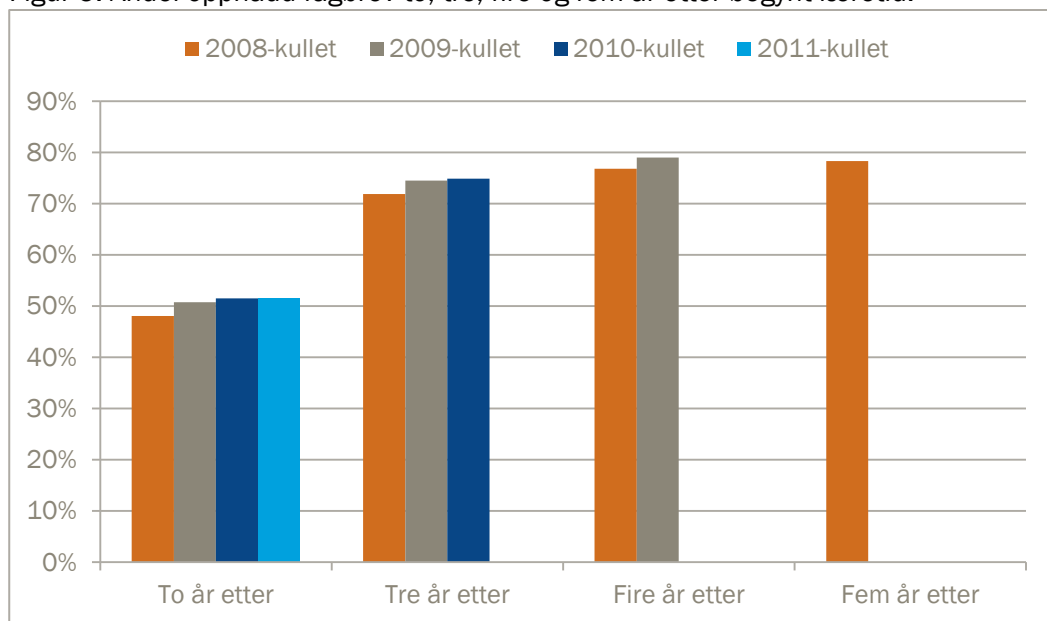
Tabellen viser også at praksiskandidater i noe større grad består fagprøven enn lærlinger, og at elever (fagopplæring i skole) i betraktelig mindre grad består. For praksiskandidater ligger andelen mellom 94 og 95 prosent, mens den for lærlinger hovedsakelig ligger i overkant av 92 prosent. Andelen elever som består varierer mer fra år til år, men ligger grovt sett på rundt 80 prosent.

Andel lærlinger som oppnår fag- eller svennebrev

Andelen lærlinger som fullfører og består med fag- eller svennebrev skal øke innen utgangen av 2015.

Denne indikatoren tar utgangspunkt i kullene med nye lærlinger (og fagopplæring i skole) og undersøker status for disse to, tre, fire og fem år etter at de hadde status som ny lærling. En ny lærling er definert som alle som begynte læretiden mellom 1. oktober ett år og 30. september året etter. Dette innebærer at når vi måler om en lærling har fått fagbrev to år etter status som ny lærling, vil det være mellom 2 og 3 år siden denne personen faktisk begynte i lære.

Figur 5: Andel oppnådd fagbrev to, tre, fire og fem år etter begynt læretid.

4 av 5 lærlinger tar fagbrev innen 5 år

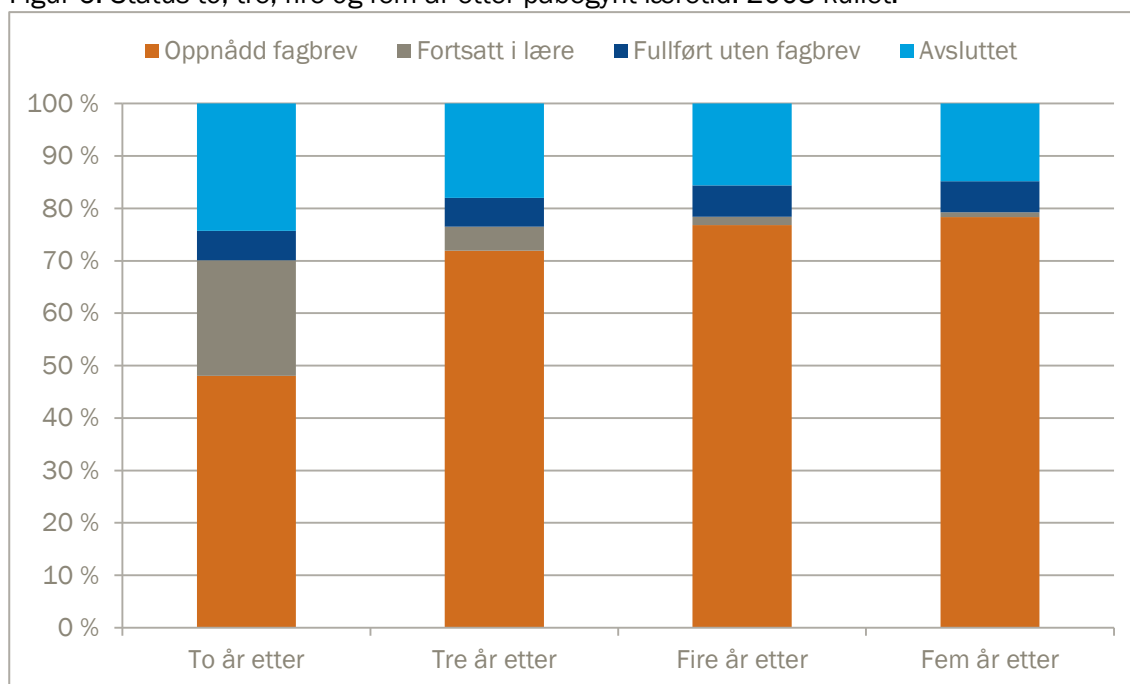
Etter to år har omtrent halvparten av lærlingene gått opp til fagprøve og bestått denne. Ett år senere har cirka 3 av 4 oppnådd fagbrev. Deretter øker det litt de neste årene, men det flater veldig ut. I tillegg til dette viser figuren at hvert av kullene har hatt høyere gjennomføring enn det forrige på hver av målingene. Faktisk har 2009-kullet en større andel med fagbrev etter fire år enn 2008-kullet har etter fem år.

Mange er fortsatt i lære mer enn to år etter de begynte

For 2008-kullet var omtrent 1 av 5 fortsatt i lære to år etter påbegynt læretid. Denne andelen faller betraktelig i løpet av det neste året, og etter fem år er det nesten ingen igjen i lære.

Andelen som har fullført hele læretiden sin, men ikke oppnådd fag- eller svennebrev holder seg stabilt på rundt 6 prosent alle årene. Det er imidlertid ikke de samme personene som befinner seg i denne kategorien hvert år. Personer som fullfører læretiden kommer inn, mens personer som etter hvert tar fagbrevet går ut av denne gruppen.

Figur 6: Status to, tre, fire og fem år etter påbegynt læretid. 2008-kullet.

15 prosent fullfører ikke læretiden

Etter to år hadde nærmere 1 av 4 ikke fullført læretiden og heller ikke noen lærekontrakt (eller opplæringskontrakt) lenger. Denne gruppen minker imidlertid ved hver senere måling, og etter fem år er det 15 prosent av de opprinnelige lærlingene som ikke enten har oppnådd fagbrev, fullført læretiden uten fagbrev eller fortsatt er i lære.

Noen lærefag har mer enn to års opplæring i bedrift

Den relativt store økningen i oppnådd fagbrev fra to år etter til tre år etter kan skyldes flere ting. Én viktig faktor er at det finnes lærefag hvor læretiden er lenger enn to år. Det er derfor mange som ikke har mulighet til å ta fagbrevet på så kort tid. Dette vises blant annet ved at *elektrofag*, som har flere lange læreløp, har lavest gjennomføring etter to år, men høyest etter fire og fem år. Andre årsaker kan være at mange bruker lenger tid enn normert på læretiden, at avviklingen av fag-/svenneprøven er forsinket eller at kandidaten ikke består fagprøven på første forsøk.

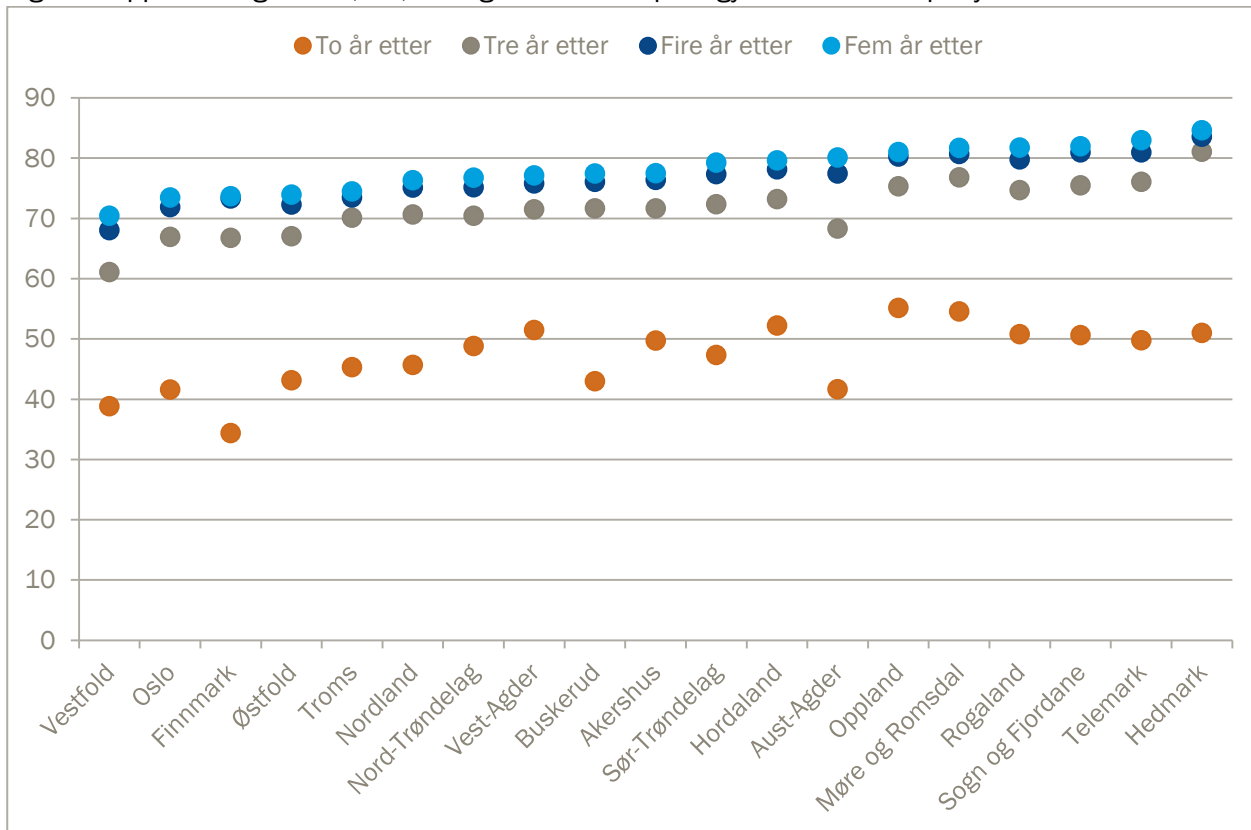
Tabell 4: Oppnådd fagbrev to, tre, fire og fem år etter påbegynt lære fordelt på utdanningsprogram. 2008-kullet.

	To år etter	Tre år etter	Fire år etter	Fem år etter
Bygg- og anleggsteknikk	36,5	63,4	71,7	74,0
Design og håndverk	39,5	60,7	65,2	66,4
Elektrofag	28,8	79,0	85,5	86,8
Helse- og oppvekstfag	58,5	73,0	77,2	78,7
Medier og kommunikasjon	65,3	75,0	79,9	81,3
Naturbruk	41,6	57,9	62,8	64,8
Restaurant- og matfag	60,1	71,4	74,3	75,4
Service og samferdsel	59,3	73,4	75,9	77,3
Teknikk og industriell produksjon	62,6	79,2	81,7	82,8
Totalt	48,1	71,9	76,8	78,3

Elektrofag har høyest andel lærlinger som fullfører med fagbrev

Det er betydelige forskjeller mellom utdanningsprogrammene i hvor mange som får fagbrev, og hvor fort de får det. I *elektrofag* har 87 prosent av lærlingene bestått fag- eller svenneprøven etter fem år, mens i *naturbruk og design* og *håndverk* har henholdsvis 65 og 66 prosent oppnådd fagbrev.

Figur 7: Oppnådd fagbrev to, tre, fire og fem år etter påbegynt lære fordelt på fylke. 2008-kullet.

Stor forskjell mellom fylkene i gjennomføring og effektivitet

Mellom fylkene er det også forskjeller i gjennomføringsgrad. I Hedmark har 85 prosent av lærlingene oppnådd fagbrev etter fem år, mens dette bare gjelder 70 prosent av lærlingene i Vestfold.

Figur 7 viser også at det er forskjeller i hvor raskt fylkene får lærlingene frem til fagbrev. For eksempel er forskjellen i gjennomføring mellom Finnmark og Vest-Agder 17 prosentpoeng etter to år, mens etter fem år har Vest-Agder kun 3,5 prosentpoeng høyere gjennomføring.

Andel bedrifter som er godkjent lærebedrift, og som har lærling

Lav andel av bedriftene er lærebedrifter

I Norge er det registrert over 500 000 bedrifter. Bare 40 prosent av disse har ansatte. De fleste bedrifter som ikke har ansatte er enkeltmannsforetak, men det kan også finnes aksjeselskap som ikke har ansatte. Alle typer virksomheter er inkludert i tallene, og ikke alle bedriftene er potensielle lærebedrifter. Av de 500 000 bedriftene er omtrent 25 000 godkjent som lærebedrift. Det betyr at cirka 5 prosent av alle bedrifter er en lærebedrift.

Tabell 5 viser hvordan dette fordeler seg på de ulike fylkene og næringsområdene. I seks av hovednæringsområdene er mer en 10 prosent av bedriftene lærebedrift:

- Offentlig administrasjon og forsvar (13 prosent)
- Bygge- og anleggsvirksomhet (13 prosent)
- Industri (13 prosent)
- Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning (12 prosent)
- Annen tjenesteyting (11 prosent)
- Bergverksdrift og utvinning (11 prosent)

Blant fylkene finner vi de største andelene bedrifter som er lærebedrifter i Finnmark og Telemark, begge med over 7 prosent. Lavest andel lærebedrifter er i Oslo med 2 prosent. Noe av forklaringen på dette kan ligge i at Oslo har betraktelig flere registrerte bedrifter enn noe annet fylke, og for mange typer bedrifter er det ikke aktuelt med lærlinger. Oslo har imidlertid ikke utpreget mange godkjente lærebedrifter. Mindre fylker som Nordland og Møre og Romsdal har flere godkjente lærebedrifter enn Oslo.

Mange lærebedrifter har ikke lærling

Å være en godkjent lærebedrift betyr imidlertid ikke at bedriften har lærling. 1. oktober 2013 var det i overkant av 17 000 godkjente lærebedrifter som hadde hatt lærling i løpet av det siste året. Totalt hadde 70 prosent av de godkjente lærebedriftene hatt lærling siste år.

Tabell 6 viser at det er stor forskjell både mellom fylkene og mellom næringsområdene i hvor mange av lærebedriftene som faktisk har lærling. Telemark og Finnmark, som hadde høyest andel bedrifter som er lærebedrift, har lavest andel lærebedrifter som har lærling. Litt over halvparten av lærebedriftene i disse fylkene har hatt lærling siste år. I Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Oslo har over 80 prosent av lærebedriftene lærling. Dette gjør at forskjellene mellom fylkene i andel bedrifter som er lærebedrift med lærling jevner seg ut og er relativt små. Med unntak av Oslo og Akershus, er mellom 3,0 og 4,5 prosent av bedriftene i hvert fylke lærebedrift med lærling.

Tabell 5: Andel bedrifter som er lærebedrift fordelt på fylke og hovednæring

	Totalt	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S
Østfold	5,6 %	1 %	4 %	14 %	12 %	4 %	16 %	7 %	4 %	7 %	2 %	0 %	1 %	1 %	3 %	13 %	5 %	2 %	1 %	11 %
Akershus	3,2 %	1 %	1 %	7 %	5 %	4 %	9 %	5 %	2 %	5 %	1 %	0 %	0 %	0 %	1 %	12 %	3 %	2 %	1 %	9 %
Oslo	2,0 %	2 %	1 %	5 %	0 %	6 %	8 %	2 %	0 %	4 %	1 %	1 %	0 %	0 %	1 %	16 %	3 %	1 %	0 %	6 %
Hedmark	4,2 %	1 %	9 %	13 %	6 %	4 %	11 %	7 %	4 %	4 %	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	12 %	6 %	2 %	1 %	10 %
Oppland	4,6 %	1 %	4 %	10 %	9 %	2 %	12 %	8 %	6 %	6 %	2 %	0 %	1 %	1 %	2 %	13 %	5 %	3 %	1 %	13 %
Buskerud	4,4 %	1 %	9 %	10 %	12 %	4 %	10 %	6 %	4 %	8 %	2 %	1 %	1 %	0 %	2 %	13 %	4 %	2 %	1 %	8 %
Vestfold	6,2 %	2 %	3 %	15 %	6 %	2 %	17 %	8 %	5 %	9 %	2 %	1 %	1 %	1 %	3 %	14 %	4 %	5 %	2 %	12 %
Telemark	7,2 %	1 %	17 %	16 %	19 %	13 %	18 %	11 %	8 %	9 %	3 %	4 %	1 %	1 %	3 %	9 %	3 %	2 %	2 %	14 %
Aust-Agder	6,1 %	1 %	10 %	13 %	0 %	9 %	14 %	8 %	6 %	7 %	2 %	2 %	1 %	1 %	3 %	15 %	5 %	2 %	2 %	14 %
Vest-Agder	6,6 %	1 %	3 %	18 %	6 %	6 %	18 %	9 %	3 %	9 %	2 %	1 %	1 %	2 %	3 %	13 %	5 %	3 %	2 %	13 %
Rogaland	5,7 %	1 %	18 %	16 %	12 %	7 %	14 %	10 %	5 %	10 %	3 %	0 %	1 %	1 %	3 %	12 %	5 %	1 %	1 %	15 %
Hordaland	4,5 %	2 %	12 %	13 %	15 %	4 %	14 %	5 %	2 %	8 %	2 %	1 %	0 %	1 %	2 %	12 %	3 %	1 %	1 %	13 %
Sogn og Fjordane	5,4 %	1 %	11 %	15 %	9 %	9 %	16 %	9 %	7 %	6 %	5 %	3 %	1 %	1 %	1 %	14 %	5 %	1 %	1 %	16 %
Møre og Romsdal	6,0 %	2 %	19 %	14 %	16 %	4 %	13 %	8 %	7 %	7 %	3 %	1 %	0 %	1 %	2 %	11 %	7 %	3 %	1 %	15 %
Sør-Trøndelag	5,0 %	1 %	10 %	11 %	22 %	7 %	14 %	6 %	4 %	8 %	1 %	2 %	1 %	1 %	2 %	21 %	6 %	5 %	1 %	12 %
Nord-Trøndelag	5,2 %	1 %	9 %	14 %	5 %	5 %	17 %	9 %	6 %	10 %	2 %	1 %	1 %	1 %	3 %	12 %	7 %	4 %	2 %	12 %
Nordland	6,8 %	3 %	11 %	17 %	20 %	6 %	17 %	11 %	6 %	8 %	5 %	1 %	1 %	2 %	3 %	14 %	5 %	4 %	1 %	16 %
Troms	6,6 %	1 %	19 %	18 %	17 %	12 %	15 %	11 %	9 %	9 %	4 %	0 %	1 %	2 %	3 %	13 %	8 %	3 %	2 %	14 %
Finnmark	7,5 %	3 %	8 %	10 %	17 %	14 %	23 %	7 %	8 %	10 %	5 %	2 %	2 %	1 %	2 %	12 %	9 %	2 %	2 %	28 %
Totalt	4,8 %	1,2 %	10,7 %	12,7 %	11,9 %	5,9 %	13,0 %	6,8 %	3,9 %	6,9 %	1,8 %	0,8 %	0,5 %	0,9 %	1,9 %	13,2 %	4,5 %	2,2 %	0,9 %	11,4 %

NÆRINGSHOVEDOMRÅDER	
A	Jordbruk, skogbruk og fiske
B	Bergverksdrift og utvinning
C	Industri
D	Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning
E	Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet
F	Bygge- og anleggsvirksomhet
G	Varehandel, reparasjon av motorvogner
H	Transport og lagring
I	Overnattings- og serveringsvirksomhet
J	Informasjon og kommunikasjon
K	Finansiering- og forsikringsvirksomhet
L	Omsetning og drift av fast eiendom
M	Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting
N	Forretningsmessig tjenesteyting
O	Offentlig administrasjon og forsvar
P	Undervisning
Q	Helse- og sosialtjenester
R	Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter
S	Annen tjenesteyting

Tabell 6: Andel lærebedrifter som har hatt lærling siste år fordelt på fylke og hovednæring

	Totalt	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S
Østfold	64 %	35 %	100 %	69 %	75 %	60 %	65 %	63 %	60 %	55 %	62 %	0 %	50 %	54 %	61 %	83 %	54 %	80 %	92 %	64 %
Akershus	77 %	72 %	100 %	75 %	100 %	83 %	79 %	72 %	80 %	80 %	71 %	100 %	73 %	73 %	67 %	95 %	73 %	82 %	67 %	80 %
Oslo	80 %	80 %	100 %	75 %	0 %	100 %	86 %	76 %	65 %	87 %	77 %	83 %	60 %	71 %	66 %	82 %	72 %	80 %	79 %	81 %
Hedmark	75 %	76 %	50 %	65 %	100 %	100 %	76 %	81 %	69 %	76 %	100 %	100 %	63 %	60 %	60 %	94 %	71 %	57 %	100 %	78 %
Oppland	71 %	64 %	100 %	74 %	100 %	100 %	72 %	65 %	75 %	71 %	88 %	0 %	69 %	77 %	76 %	92 %	82 %	71 %	78 %	63 %
Buskerud	73 %	61 %	100 %	70 %	93 %	60 %	77 %	70 %	69 %	73 %	80 %	100 %	79 %	50 %	75 %	88 %	61 %	75 %	57 %	66 %
Vestfold	67 %	48 %	100 %	72 %	100 %	100 %	63 %	66 %	69 %	73 %	83 %	100 %	38 %	68 %	56 %	92 %	80 %	76 %	77 %	70 %
Telemark	54 %	33 %	63 %	60 %	100 %	45 %	55 %	52 %	37 %	74 %	58 %	0 %	42 %	56 %	67 %	90 %	64 %	47 %	62 %	50 %
Aust-Agder	72 %	56 %	67 %	69 %	0 %	75 %	79 %	78 %	62 %	75 %	80 %	100 %	75 %	100 %	62 %	87 %	57 %	64 %	40 %	55 %
Vest-Agder	63 %	44 %	0 %	72 %	100 %	25 %	62 %	58 %	55 %	75 %	44 %	100 %	63 %	54 %	62 %	88 %	54 %	71 %	73 %	66 %
Rogaland	71 %	64 %	90 %	83 %	100 %	63 %	78 %	68 %	61 %	67 %	77 %	100 %	41 %	69 %	63 %	92 %	61 %	76 %	42 %	54 %
Hordaland	75 %	79 %	79 %	73 %	90 %	67 %	77 %	72 %	75 %	80 %	69 %	50 %	73 %	73 %	64 %	82 %	73 %	67 %	60 %	77 %
Sogn og Fjordane	70 %	76 %	60 %	75 %	93 %	71 %	74 %	65 %	80 %	62 %	60 %	100 %	67 %	43 %	33 %	91 %	67 %	67 %	100 %	50 %
Møre og Romsdal	64 %	56 %	67 %	70 %	89 %	60 %	63 %	60 %	71 %	64 %	55 %	100 %	29 %	69 %	32 %	86 %	56 %	76 %	50 %	70 %
Sør-Trøndelag	81 %	82 %	57 %	78 %	90 %	86 %	86 %	78 %	76 %	84 %	94 %	40 %	81 %	67 %	85 %	94 %	81 %	72 %	73 %	86 %
Nord-Trøndelag	81 %	81 %	80 %	85 %	100 %	100 %	86 %	78 %	82 %	81 %	50 %	100 %	70 %	67 %	57 %	90 %	60 %	85 %	67 %	81 %
Nordland	66 %	68 %	86 %	64 %	84 %	50 %	72 %	58 %	68 %	55 %	67 %	100 %	53 %	52 %	61 %	84 %	76 %	63 %	40 %	67 %
Troms	67 %	58 %	50 %	66 %	83 %	70 %	71 %	64 %	67 %	69 %	61 %	0 %	67 %	60 %	58 %	94 %	67 %	68 %	70 %	62 %
Finnmark	55 %	61 %	50 %	59 %	100 %	17 %	70 %	55 %	25 %	44 %	67 %	0 %	0 %	40 %	57 %	76 %	61 %	64 %	67 %	47 %
Totalt	70 %	63 %	78 %	72 %	92 %	66 %	73 %	67 %	66 %	72 %	72 %	70 %	56 %	65 %	63 %	88 %	68 %	73 %	67 %	68 %

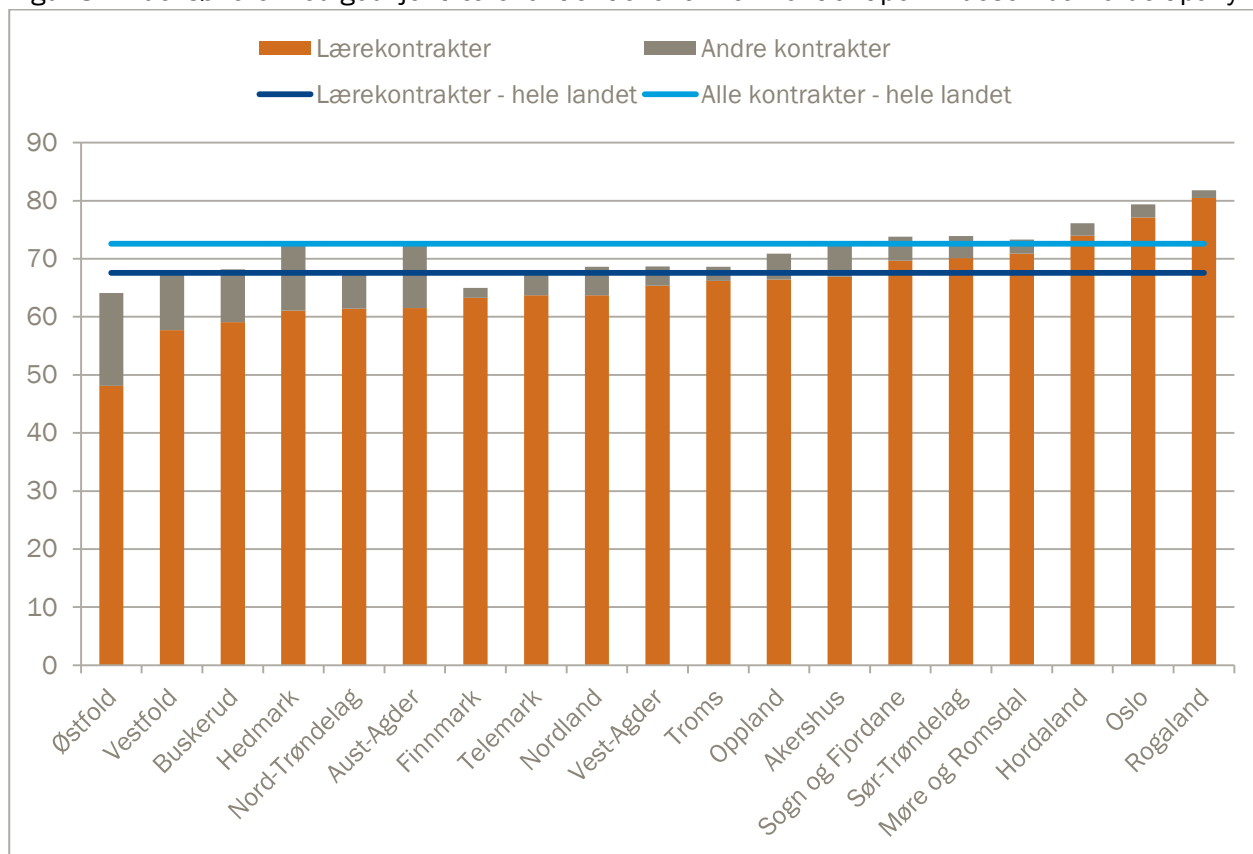
NÆRINGSHOVEDOMRÅDER	
A Jordbruk, skogbruk og fiske	J Informasjon og kommunikasjon
B Bergverksdrift og utvinning	K Finansiering- og forsikringsvirksomhet
C Industri	L Omsetning og drift av fast eiendom
D Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	M Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting
E Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	N Forretningsmessig tjenesteyting
F Bygge- og anleggsvirksomhet	O Offentlig administrasjon og forsvar
G Varehandel, reparasjon av motorvogner	P Undervisning
H Transport og lagring	Q Helse- og sosialtjenester
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	R Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter
	S Annen tjenesteyting

Andel søkere til læreplass som får lærekontrakt

2 av 3 søkere får lærekontrakt

Per 1. desember 2013 var det totalt 24 500 primærsøkere til læreplass. Omtrent 16 500 primærsøkere hadde fått godkjent lærekontrakt. Dette er 68 prosent av søkerne. I tillegg hadde 750 av søkerne fått opplæringskontrakt og 450 fått godkjent plass på fagopplæring i skole. Hvis vi inkluderer disse, har 73 prosent av søkerne fått kontrakt.

Figur 8: Andel søkere med godkjent lærekontrakt eller annen kontrakt per 1. desember fordelt på fylke

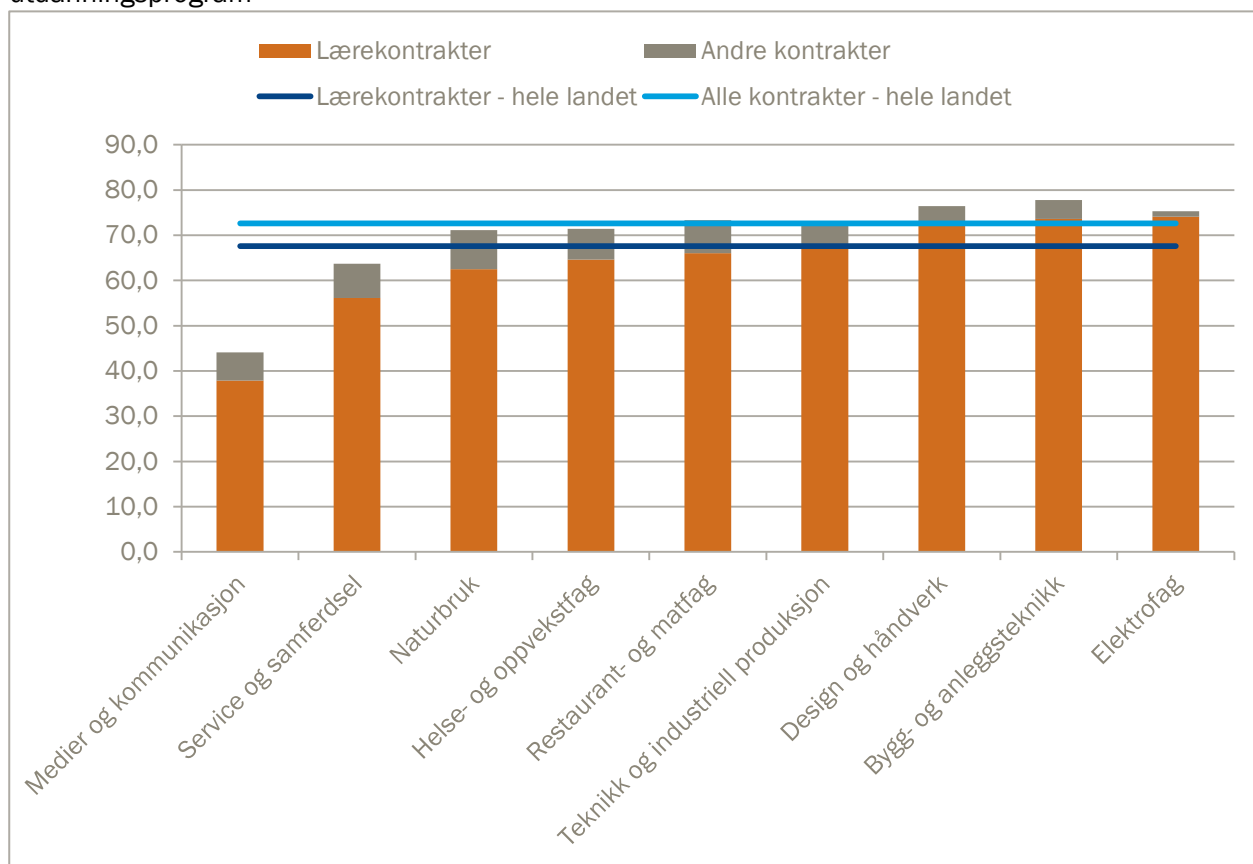

Rogaland har høyest andel søkere som får lærekontrakt

Det er stor forskjell mellom fylkene i andel godkjente lærekontrakter. I Rogaland har 81 prosent av søkerne godkjent lærekontrakt, mens 48 prosent har fått godkjent lærekontrakt i Østfold.

Men hvis vi inkluderer alle typer fagopplæringstilbud, det vil si også opplæringskontrakter og tilbud om fagopplæring i skole, ser vi at forskjellene mellom fylkene minker. Fylkene med lavest andel med godkjente lærekontrakter, Østfold, Vestfold og Buskerud, er de med flest godkjente opplæringskontrakter. Når alle fagopplæringstilbud inkluderes, varierer prosentandelen fra 64 i Østfold til 82 i Rogaland.

Figur 9: Andel søkere med godkjent lærekontrakt eller annen kontrakt per 1. desember fordelt på utdanningsprogram

Størst andel søkere får læreplass i *elektrofag*

Forskjellene mellom utdanningsprogrammene er mindre (hvis vi ser bort fra *medier og kommunikasjon* som har svært få søkere) enn mellom fylkene når vi ser på andelen som får læreplass. I *elektrofag* har 74 prosent av søkerne fått godkjent lærekontrakt, mens i *service og samferdsel* har 56 prosent fått lærekontrakt. Andre typer fagopplæringstilbud er spredt relativt jevnt utover de ulike utdanningsprogrammene, men *elektrofag* skiller seg ut med svært få opplæringskontrakter og fagopplæring i skole. Dette fører til at en større andel av søkere til både *design og håndverk* og *bygg- og anleggsteknikk* totalt sett har fått et fagopplæringstilbud.

Ingen endring i andel som får lærekontrakt

Fra de første målingene av andel søkere til læreplass som får godkjent lærekontrakt høsten 2011 har det vært lite endring. Selv om det har vært en liten økning i antallet godkjente lærekontrakter, har ikke andelen økt siden det samtidig har vært flere søkere. Per 1. desember har det hvert av de tre årene vært 68 prosent av søkerne som hadde fått godkjent lærekontrakt.

Tilbud av læreplasser

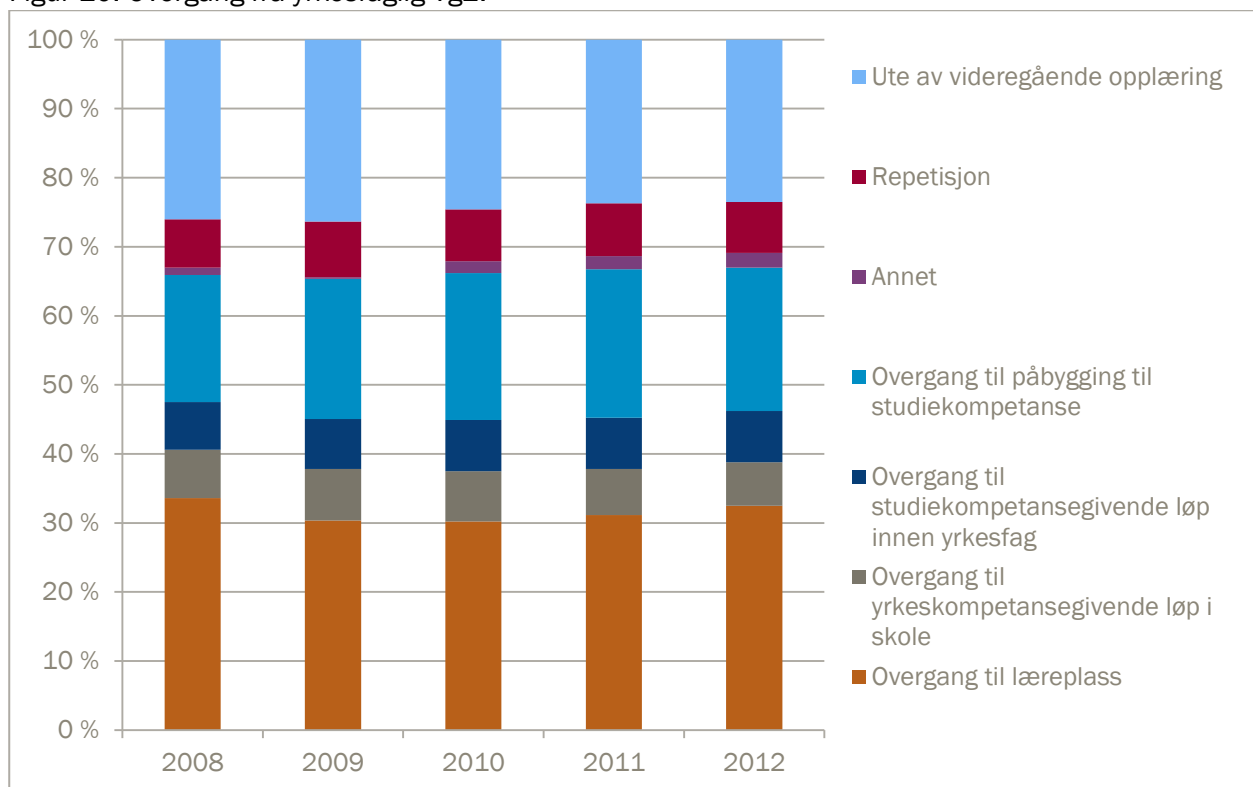
Per i dag finnes det ikke data på hvor mange lærlinger bedriftene ønsker i de ulike lærefagene i hvert fylke.

Overgang fra yrkesfaglig Vg2

Et overordnet mål ved samfunnskontrakten er å bedre rekrutteringen til yrkesopplæringen ved at flere gjennomfører utdanningen. Et av de mest kritiske punktene for å øke gjennomføringen i yrkesfag er overgangen fra Vg2.

I de fleste løpene innen de yrkesfaglige utdanningsprogrammene er de to første årene planlagt å være i skole og de neste to i lære i bedrift. I tillegg finnes det blant annet løp med tre år i skole for å oppnå yrkeskompetanse, løp med tre år i skole før læretiden og egne studiekompetansegivende løp i *medier og kommunikasjon* og *naturbruk*.

Figur 10: Overgang fra yrkesfaglig Vg2.

Omtrent 2 av 3 elever på yrkesfaglige utdanningsprogrammer har det som kalles ordinær progresjon etter Vg2. Det innebærer at eleven gjør en overgang til et høyere nivå i den videregående opplæringen. Mellom 7 og 8 prosent går Vg2 om igjen eller starter på Vg1, mens cirka 1 av 4 elever er ute av videregående opplæring året etter at de gikk på Vg2. De siste tre årene har andelen ute av videregående opplæring sunket med nesten tre prosentpoeng.

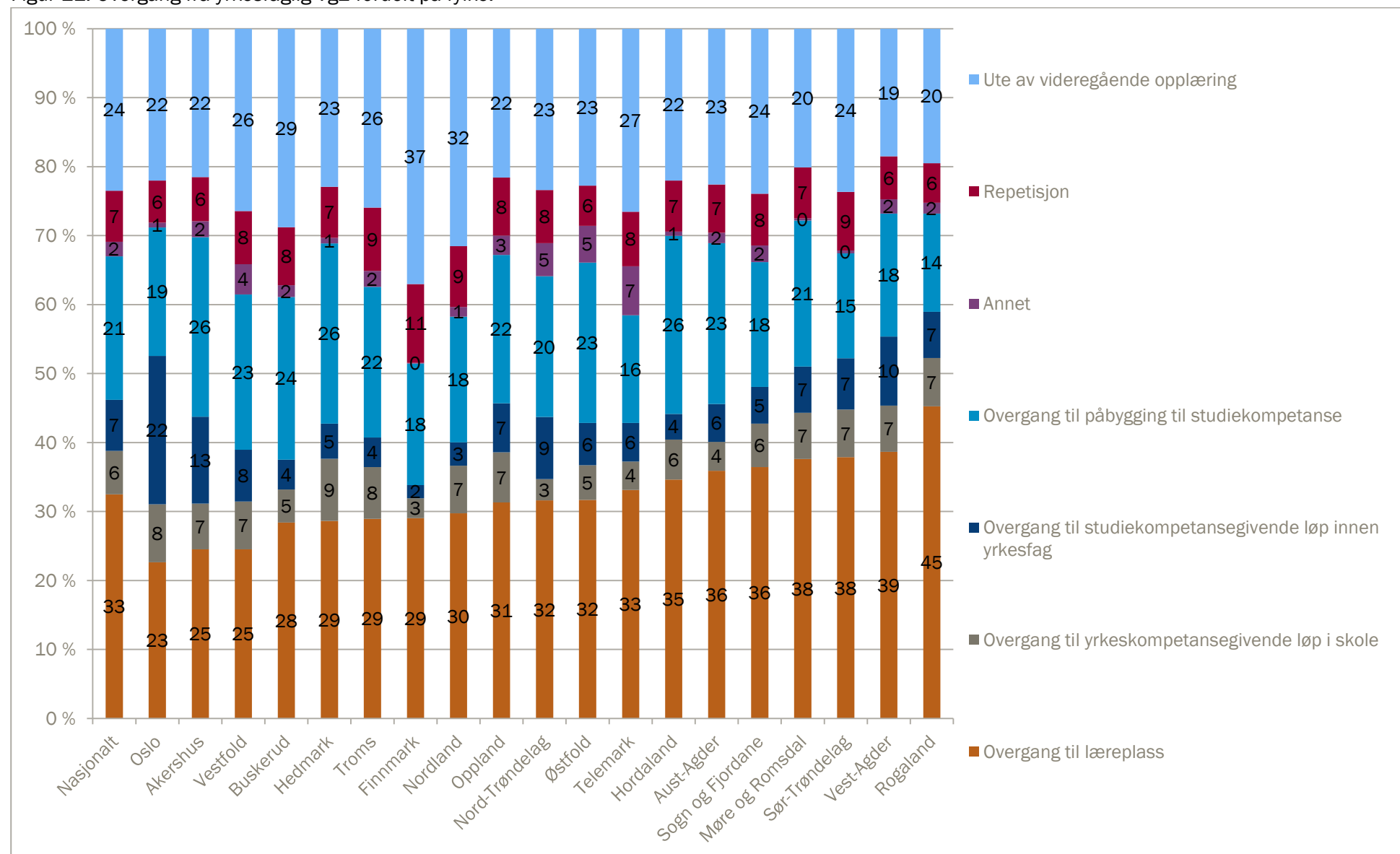
1 av 3 begynner i lære

I det som regnes som hovedmodellen i fag- og yrkesopplæringen skal to år i skole følges av to år i lære. Det er imidlertid bare 1 av 3 som begynner i lære året etter Vg2. Fra 2008 til 2009 sank denne andelen med over 3 prosentpoeng, men har siden steget litt og var i 2012 bare litt lavere enn i 2008.

Mange går over til studiekompetansegivende løp

Av dem med ordinær progresjon er det en stor andel som går over til et studiekompetansegivende utdanningsløp etter Vg2. I overkant av 20 prosent starter på påbygg, mens 7 prosent begynner studiekompetansegivende løp innen for et yrkesfaglig utdanningsprogram. Andelen i påbygg steg fra 2008 til 2010, men har vært relativt stabil de siste tre årene.

Figur 11: Overgang fra yrkesfaglig Vg2 fordelt på fylke.

Flest begynner i lære i Rogaland

Rogaland er fylket hvor høyest andel av elevene begynner i lære året etter Vg2. Her har 45 prosent av elevene overgang til lære, mens dette bare gjelder 23 prosent av elevene i Oslo.

I de fleste fylker er andelen som begynner i påbygging til generell studiekompetanse lavere enn andelen som begynner i lære, men i Akershus er det motsatt. Andelen som begynner i påbygg er lavest i Rogaland med 14 prosent og høyest i Akershus, Hedmark og Hordaland med 26 prosent.

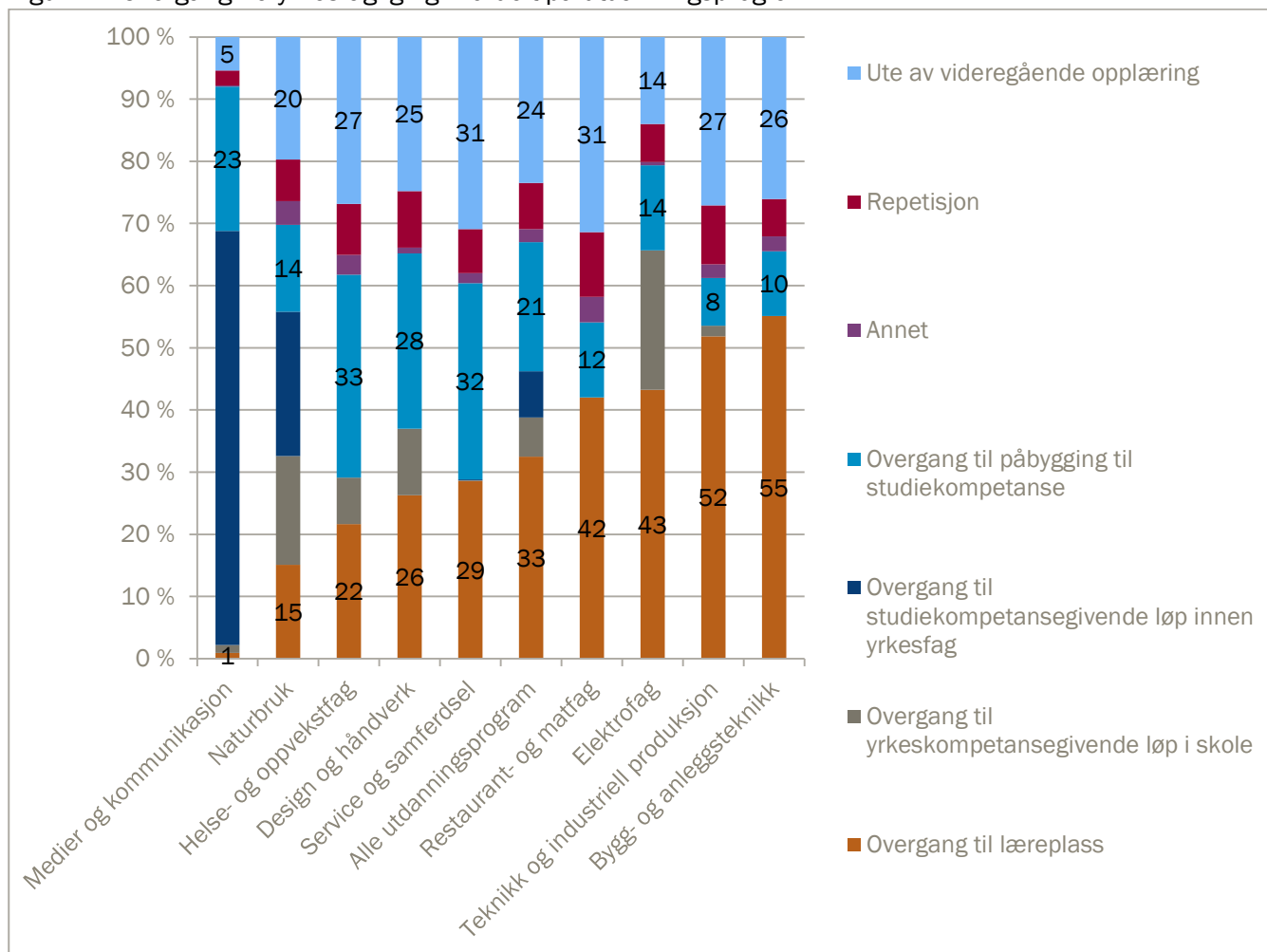
Færrest slutter etter Vg2 i Vest-Agder

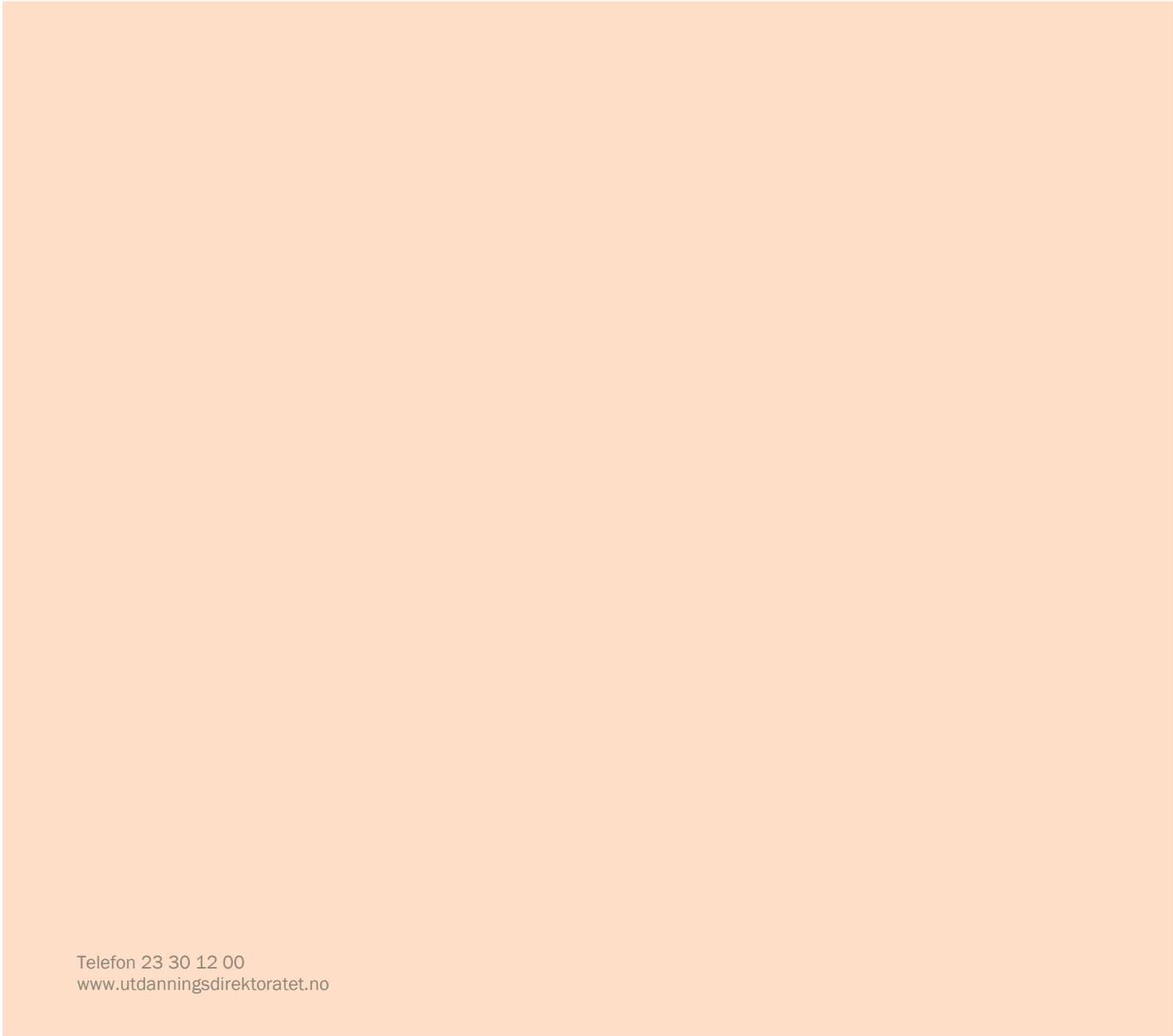
Det er også stor variasjon mellom fylkene i andel som er ute av videregående opplæring året etter yrkesfaglig Vg2. Lavest er Vest-Agder med 19 prosent, mens i Finnmark er 37 prosent av elevene ute av videregående opplæring etter Vg2.

Bygg- og anleggsteknikk og teknikk og industriell produksjon har høyest overgang til lære

Forskjellene er betydelig større mellom utdanningsprogrammene enn mellom fylkene. I bygg- og anleggsteknikk og teknikk og industriell produksjon går over halvparten av elevene over i lære etter Vg2, mens kun 1 prosent gjør det i medier og kommunikasjon. I helse- og oppvekstfag og service og samferdsel begynner over 30 prosent av elevene i påbygging til generell studiekompetanse. I restaurant- og matfag og service og samferdsel er også over 30 prosent av elevene ute av videregående opplæring året etter Vg2, mens 14 prosent er det i elektrofag.

Figur 12: Overgang fra yrkesfaglig Vg2 fordelt på utdanningsprogram.

Telefon 23 30 12 00
www.utdanningsdirektoratet.no